

Проповед на Неделя на Митаря и фарисея

Братя и сестри,

От днешната света богослужба, от днешния неделен ден светата Православна църква започва да ни подготвя духовно за подвига на Великия пост. Чухме евангелското четиво за митаря и фарисея. И отново отправяме взор в скришната стаичка на сърцата си, за да погледнем там. И да решим на кого от двамата прилича нашата душа. На кого от двамата можем да бъдем оприличени.

Дали не сме като надменния фарисей, ревнителя на закона, праведен и благочестив в собствените си очи. Дали не сме като него – лицемерния, който изброява своите заслуги пред Господа и благодари, че не е грешник като окаения митар.

Не се ли гордеем с християнското си потекло, с дългогодишното си пребиваване в църквата, с нашите заслуги за православието и вярата? Не се ли мислим за праведни, защото цял живот сме в църквата?

Не е ли нашето поведение фарисейско, изпълнено с фалшива набожност. Още повече, че сме тъй бързи на осъждане, ропот, хули, богати на всякакви душевни немощи.

Усетим ли в себе си, в нашето сърце, самодоволство като това на фарисея, то явно е, че сме за оплакване, явно е, че сме далече от истинския духовен живот.

А колко скръбно е, наистина, че целият ни жизнен път е свързан със църквата, а не можем да вкусим дори частица от очистителната мощ на покаянието. Защото, щом се виждаме и съзнаваме праведни, ние имаме нужда от покаяние. И ето – в лечебницата сме, а можем да останем неизцелени.

Но да не гледаме и на митаря с представата, че това е идеалният християнин. Да, той си отива оправдан повече от фарисея, казва Господ. Но да не си правим илюзии, че можем да грешим, колкото искаме, че можем да се къпем в окаяна греховност, и после – ще се покаем като митаря и ще се спасим.

Не можем да разчитаме на това, защото няма как да сме сигурни, че ще имаме време за покаяние. Ние не знаем дори дали ще доживеем до края на този ден. А как може да сме сигурни, че имаме време за митарево покаяние?

Братя и сестри, Църквата – нашето лоно, нашият кораб на спасение, ни призовава да надзърнем, да погледнем и да прогледнем за действителното състояние на собствения ни духовен живот. Защото от това няма нищо по-важно на света.

Всеки пост, всяка молитва е възкачване по духовна планина. Да даде Господ сили за духовен подвиг, за истинско проглеждане на духовните ни очи.

Благодатта на Господа нашего Иисуса Христа и любовта на Бога и Отца, и причастието на Светия Дух да е с всички вас. Амин!

2023 г.